

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Folketinget
Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. oktober 2015
Kontor: Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Matilde Pedersen Blak
Sagsnr.: 2015-0037-0134
Dok.: 1767308

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 39 vedrørende forslag til lov om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning (L 29), som Europaudvalget har stillet til justitsministeren den 19. oktober 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

Søren Pind

/

Nicolai Holm Larsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 39 fra Folketingets Europaudvalg vedrørende forslag til lov om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning (L 29):

”Vil ministeren garantere, at der ikke sker forringelser af danske virksomheders og borgeres retssikkerhed samt fagforeningers muligheder for at inddrive løntilgodehavender på medlemmernes vegne som følge af en tiltrædelse af følgende forordninger:

-Rom II-forordningen,

-konkursforordningen,

-kontosikringsforordningen,

-betalingspåkravsprocedureforordningen (Her ønskes også en redegørelse for virkningen af den sandsynlige ændring af forordningen),

-småkravsprocedureforordningen (Her ønskes også en redegørelse for virkningen af den sandsynlige ændring af forordningen).”

Svar:

1. Indledningsvis bemærkes, at Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at det vedrører adgangen til at inddrive løntilgodehavender inden for EU i grænseoverskridende sager og i den forbindelse bl.a. adgangen til fuldbyrdelse af retsafgørelser.

Retsafgørelser truffet i Danmark eller en anden medlemsstat vil allerede i dag kunne anerkendes og fuldbyrdes i en anden medlemsstat end den, hvor afgørelsen er truffet, i medfør af reglerne i Bruxelles I-forordningen, som Danmark er tilknyttet ved en parallelaftale.

Bruxelles I-forordningens anvendelsesområde omfatter det civil- og handelsretlige område, herunder bl.a. sager om ansættelsesret. Forordningen omfatter ikke spørgsmål vedrørende skat, told, administrative anliggender eller statens ansvar for handlinger og undladelser under udøvelse af statsmagt (*acta jure imperii*). Endvidere finder forordningen ikke anvendelse på en række nærmere angivne områder, herunder person-, familie- og arveretlige spørgsmål, konkurs mv., social sikring, voldgift og underholdspligt, jf. forordningens artikel 1.

Forordningens kapitel III indeholder regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, som er truffet i en anden medlemsstat.

Det fremgår af artikel 36, stk. 1, at retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om

anvendelse af en særlig procedure. Anerkendelsen indebærer, at retsafgørelsen tillægges retskraft, hvilket bl.a. medfører, at retsafgørelsen skal lægges til grund i andre retssager, og at en ny retssag om samme spørgsmål mellem de samme parter ikke kan anlægges.

Forordningens artikel 45 angiver udtømmende, i hvilke tilfælde retten kan afslå at anerkende en retsafgørelse. Artikel 52 fastslår, at retsafgørelser truffet i en medlemsstat i intet tilfælde kan efterprøves med hensyn til sagens realitet i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Efter artikel 45, stk. 1, litra a, afslås anerkendelse af en retsafgørelse, hvor anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper (ordre public) i den medlemsstat, som anmodningen rettes til. Anerkendelse afslås endvidere, hvor der er tale om en udeblivelsesafgørelse, og det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke var blevet forkyndt for sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at sagsøgte kunne varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte undlod at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om vedkommende havde mulighed for at gøre det, jf. artikel 45, stk. 1, litra b.

Anerkendelse afslås herudover, hvor afgørelsen er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, eller hvor afgørelsen er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, jf. artikel 45, stk. 1, litra c og d.

Endelig afslås anerkendelse, hvor retsafgørelsen strider mod forordningens kompetenceregler. Anerkendelse kan således ikke ske, hvis kompetencereglerne vedrørende forsikringsager, sager om forbrugeraftaler eller sager om individuelle arbejdsaftaler er tilsidesat, såfremt forsikringstageren, den sikrede, en begunstiget i henhold til forsikringsaftalen, den skadelidte, forbrugeren, eller arbejdstageren er den sagsøgte. Anerkendelse kan ligeledes ikke ske, hvis retsafgørelsen strider mod forordningens regler om enekompetence, jf. artikel 45, stk. 1, litra e.

Det følger af artikel 39, at en retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, og som kan fuldbyrdes (er eksigibel) i den pågældende medlemsstat, skal kunne fuldbyrdes i de øvrige medlemsstater, uden krav om en erklæring

om eksigibilitet. En anmodning om fuldbyrdelse efter forordningen kan afslås, når det konstateres, at en af de i artikel 45 omhandlede grunde foreligger, jf. artikel 46.

2. Rom II-forordningen indeholder regler om lovvalg – det vil sige regler om, hvilket lands lovgivning der skal anvendes i tilfælde af en tvist – i sager vedrørende forpligtelser uden for kontrakt. Lovvalg uden for kontrakt er ikke i dag lovreguleret i dansk ret, men afgøres ud fra principper skabt gennem retspraksis. Rom II-forordningen indeholder ikke regler om fagforeningers muligheder for at fuldbyrde lønkrav mod virksomheder hjemmehørende i andre EU-lande, herunder deres muligheder for at inddrive løntilgodehavender på medlemmernes vegne. Et tilvalg af Rom II-forordningen vil medføre en mere klar og forudsigelig retstilstand vedrørende lovvalg uden for kontrakt til gavn for såvel borgere som virksomheder.

3. Konkursforordningen fra 2000, som blev omarbejdet i 2015, bygger på et grundlæggende princip om, at medlemsstaterne skal anerkende hinandens konkurser mv.

Det er udgangspunktet efter forordningen, at insolvensbehandlingen af en skyldner, der har aktiver i flere medlemsstater, skal ske i den stat, hvor centrum for skyldnerens hovedinteresser befinder sig.

For at beskytte lokale fordringshavere indeholder forordningen imidlertid en undtagelse fra denne hovedregel. Hvis en skyldner har et forretningssted på en anden medlemsstats område end dér, hvor centrum for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, kan der i denne anden stat indledes en såkaldt sekundær insolvensbehandling.

Hovedindholdet af en afgørelse om indledning af en insolvensbehandling skal bekendtgøres eller noteres i offentlige registre i andre medlemsstater efter krav fra kurator, eller hvis dette følger af reglerne i en medlemsstat, hvor skyldneren har et forretningssted.

Der kan således fastsættes regler om, at indledning af konkurs i en anden medlemsstat skal bekendtgøres i Statstidende, hvis skyldneren har et forretningssted her i landet, hvilket vil gøre fordringshavere i stand til at få kendskab til indledningen af insolvensbehandlingen.

Konkursforordningen indeholder desuden regler om etablering og sammenkobling af offentlige insolvensregistre, hvilket ligeledes vil gøre det nemmere for fordringshavere at få viden om, at der er indledt insolvensbehandling i en anden medlemsstat.

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 42 vedrørende lovforslaget.

4. *Kontosikringsforordningen* indfører en EU-procedure, der gør det muligt for kreditor at opnå en europæisk kendelse til sikring af bankindeståender, til brug for efterfølgende inddrivelse af krav, herunder lønkrav.

Forordningen finder udelukkende anvendelse i grænseoverskridende tilfælde. Den europæiske procedure kan benyttes af borgere og virksomheder som et alternativ til de procedurer, der findes i den nationale lovgivning.

Forordningen finder med visse undtagelser anvendelse på pengekrav på det civil- og handelsretlige område.

Den europæiske kontosikringskendelse er en ren sikringsforanstaltning, hvilket vil sige, at der kun bliver tale om at spærre debtors konto, og forordningen giver således ikke mulighed for udbetaling af penge til kreditor.

5. *Betalingspåkravsprocedureforordningen* har til formål at forenkle og fremskynde grænseoverskridende sager om ubestridte pengekrav og nedbringe sagsomkostningerne forbundet hermed. Forordningen indfører en valgfri procedure, der kan anvendes som alternativ til de procedurer, der findes i medlemsstaternes lovgivning.

Forordningen finder anvendelse på inddrivelse af et pengekrav på et angivet beløb, som er forfaldent på det tidspunkt, hvor anmodningen om et europæisk betalingspåkrav indgives. Der er ikke fastsat en beløbsgrænse for anvendelse af proceduren.

Betalingspåkravsprocedureforordningen finder med visse undtagelser anvendelse på det civil- og handelsretlige område i grænseoverskridende sager, herunder sager vedrørende ansættelsesret samt voldgift.

Efter forordningen anerkendes og fuldbyrdes et eksigibelt europæisk betalingspåkrav i de øvrige medlemsstater, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet, og uden at der kan gøres indsigelse mod anerkendelsen.

Fuldbyrdelse kan under visse forudsætninger afslås på skyldnerens anmodning, hvis det europæiske betalingspåkrav er uforeneligt med en retsafgørelse eller et påkrav, der tidligere er blevet henholdsvis truffet eller udstedt i en medlemsstat eller et tredjeland.

Fuldbyrdelse afslås tillige på anmodning, såfremt skyldneren har betalt fordringshaveren det beløb, som er tilkendt i det europæiske betalingspåkrav.

For så vidt angår forskellene i forpligtelserne til at anerkende og fuldbyrde afgørelser efter betalingspåkravsprocedureforordningen og Bruxelles I-forordningen henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 43 vedrørende lovforslaget.

I Kommissionens forslag til ændring af småkravsprocedureforordningen, der også indeholder ændringer af betalingspåkravsprocedureforordningen, jf. forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 861/2007 af 11. juli 2007 om indførelse af en europæisk småkravsprocedure og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure, foreslås det, at en fordringshaver kan vælge, hvilken procedure der skal finde anvendelse, hvis skyldneren fremsætter en indsigelse over for det europæiske betalingspåkrav. Det foreslås således, at en fordringshaver skal kunne vælge, at sagen skal anlægges efter den europæiske småkravsprocedure, hvis betingelserne for anvendelse af denne procedure er opfyldt, eller ved den nationale procedure i den medlemsstat, der behandler anmodningen om det europæiske betalingspåkrav. Forslaget til ændringsforordningen forventes vedtaget på et kommende rådsmøde inden udgangen af 2015.

6. *Småkravsprocedureforordningen* har til formål at forenkle og fremskynde behandlingen af grænseoverskridende tvister om mindre krav på det civil- og handelsretlige område og nedbringe sagsomkostninger forbundet hermed.

Forordningen indeholder således en procedure for behandling af grænseoverskridende, mindre krav med en værdi på højst 2.000 EUR, eksklusiv alle renter, udgifter og udlæg, på det tidspunkt, hvor anmodningsformularen modtages af den kompetente ret, jf. forordningens artikel 2, stk. 1

Forordningen indeholder desuden særlige regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser truffet efter forordningens procedure.

Forordningen finder ikke anvendelse på bl.a. ansættelsesret.

For så vidt angår forskellene i forpligtelserne til at anerkende og fuldbyrde afgørelser efter småkravsprocedureforordningen og Bruxelles I-forordningen henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 44 vedrørende lovforslaget.

Efter Kommissionens forslag til ændring af småkravsprocedureforordningen (Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 861/2007 af 11. juli 2007 om indførelse af en europæisk småkravsprocedure og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure), forhøjes grænseværdien fra 2.000 EUR til 5.000 EUR eksklusive alle renter, udgifter og udlæg, på det tidspunkt, hvor anmodningsformularen modtages af den kompetente ret, med henblik på at udvide muligheden for at anvende den europæiske småkravsprocedure i væsentligt flere tilfælde, herunder særligt i grænseoverskridende tvister om krav, der involverer små og mellemstore virksomheder.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, litra e-f, i forslag til ændring af småkravsprocedureforordningen, at ansættelsesret også fremover vil være undtaget fra forordningens anvendelsesområde.

Efter artikel 28, stk. 1, litra b, i forslaget, skal Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg senest fem år efter datoen for anvendelse af forordningen fremlægge en rapport om anvendelsen af forordningen.

I den forbindelse skal der bl.a. foretages en evaluering af, om det vil være hensigtsmæssigt at udvide anvendelsesområdet for den europæiske småkravsprocedure, navnlig for så vidt angår lønkrav, for at lette adgangen til domstolsprøvelse for arbejdstagere i grænseoverskridende arbejdsretlige tvister med deres arbejdsgiver.

7. Sammenfattende kan det oplyses, at der ikke sker en forringelse af danske virksomheders og borgers retssikkerhed, men at de nævnte forordninger derimod vil være med til at sikre inddrivelse af pengekrav i grænse-

overskridende sager samt forenkle og fremskynde disse processer, når der er tale om ubestridte krav, samt nedbringe sagsomkostninger forbundet hermed.